

К О Н Ц Е П Ц И Я
ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА
ВОЕННО - АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА

ОТ ПОЛКОВНИК ВЕСЕЛИН СТОЯНОВ СТОЕВ,
ЗАМЕСТНИК НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ ПРОКУРОР

ОТНОСНО: УЧАСТИЕ В КОНКУРС ЗА ИЗБОР НА
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ – чл.194б, ал.1, т.2 от Закона за
съдебната власт

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представям на Вашето внимание настоящата концепция, в която ще изложа личната си мотивация за кандидатирането ми за длъжността „Административен ръководител – военно-апелативен прокурор“ на Военно-апелативна прокуратура, като на базата на оценката за сегашното ѝ състояние, ще посоча своите виждания за перспективите за по – нататъшното ѝ развитие в административно-организационен и управленски аспект.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

През 1993 г. завърших Юридическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. След придобиването на правоспособност, на 01.12.1993 г. бях назначен за военен следовател в Софийска военно-окръжна прокуратура. От тогава до настоящия момент професионалният ми път е неизменно свързан единствено с военното правораздаване. През всичките тези години натрупах и солиден административен опит като заместник на административния ръководител на Военно – окръжна прокуратура /ВОП/ – София, административен ръководител на ВОП – София и заместник на административния ръководител на Военноапелативна прокуратура /ВоАП/.

На фона на отправените послания за реформи на съдебната система, които да отговарят на най-належащите нужди на обществото за бързо, ефективно и справедливо правосъдие, желанието ми е да положа усилия, съвместно с екипа си, за утвърждаване на военно - правораздавателните органи /в частност военните прокуратури/ като работещи звена, които да докажат необходимостта от съществуването си и да защитят мястото си в съдебната власт.

Постигането на тази цел е изключително наложително, особено след извършената от Висшия съдебен съвет /ВСС/ оптимизация на структурите на военните съдилища и прокуратури (Реш. №6/06.02.2014 г.). Понастоящем те са длъжни в редуциран състав да изпълняват служебните си задължения в съответствие с повелята на закона и вътрешното си убеждение, бранейки от престъпни посегателства обществените отношения, регулиращи националната сигурност и отбраната.

Личното ми мнение е, че реорганизацията на военно – правораздавателните органи бе необходима. Тя бе извършена при внимателно отчитане на намаляването на натовареността на военните магистрати, след извеждане на служителите от МВР, ДАНС“ и Главните дирекции „Охрана“ и „Изпълнение на наказанията“ от подсъдността на военните съдилища /респ. компетентността на военните прокуратури/.

Следва обаче да се отбележи, че процеса на това преструктуриране предизвика определени притеснения у военните прокурори, следователи и съдебни служители, и до известна степен им повлия демотивиращо в работен и психологически аспект. Това от своя страна в немалка степен обуслови и занижаването на някои от показателите в пряката им дейност.

Новата съдебна карта на военно – правораздавателните органи съответства напълно на нуждите на правосъдието в сектора на отбраната. Новосъздадената структура е оптимална и позволява в пълна степен точно изпълнение на законовите функции. Този факт и 21-годишният ми професионален опит във военното правораздаване ми дават увереност, че ако заслужа Вашето доверие и бъда избран за административен ръководител на ВоАП, ще работя успешно с колегите си за постигане на още по – добри резултати при разследванията.

Допълнителна мотивация ми дава факта, че познавам много добре както позитивите, така и проблемите на ВоАП и военноокръжните прокуратури и имам визия за перспективите и тенденциите за по – нататъшното им развитие. Тази визия е придобита в резултат на дългогодишната ми работа като военен следовател и военен прокурор и намери израз в участието ми в екипа, изготвил през 2013 г. Функционалния анализ на ПРБ, който бе положително оценен в Доклада на Европейската комисия от 22.01. 2014 г.

Убеден съм, че военните прокуратури и военните съдилища имат своето заслужено място и бъдеще в съдебната система на Република България. Те са нужни за да бъде гарантирано справедливо правосъдие срещу престъпните посегателства върху обществените отношения в сферата на сигурността и отбраната, както на национално ниво, така и спрямо посегателства, препятстващи коректното изпълнение на ангажиментите, поети от държавата ни като член на НАТО и Европейския съюз /в рамките на Европейската политика за сигурност и отбрана/.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА И ВОЕННО – ОКРЪЖНИТЕ ПРОКУРАТУРИ В СТРАНАТА

Статутът на военните прокуратури е конституционно установен.

Съгласно чл. 126, ал.1 от основния закон, структурата на прокуратурата е в съответствие с тази на съдилищата. Тази норма, отнесена към чл.119, ал. 1 от Конституцията (която гласи че правораздаването се осъществява от ВКС, ВАС, Апелативни, Военни, Окръжни и Районни съдилища), обосновава наличието на военните прокуратури в съдебната власт на Република България.

Правното положение на военните прокурори и военните следователи е уредено детайлно в Закона за съдебната власт (ЗСВ), където те са включени във всички раздели, регламентиращи функциите и правомощията на прокуратурата на съответните нива.

Особеното е, че съгласно чл.161, ал.5 от ЗСВ, назначените като военни следователи, прокурори и съдии се приемат на военна служба и им се присвоява офицерско звание. За това и в чл. 262 от Закона за отбраната и въоръжените сили (ЗОВС) са уредени правомощията на административните ръководители (конто действат в условията на обвързана компетентност) по приемането и освобождаването на съдиите, прокурорите и следователите от военна служба, както и правата и задълженията на военните магистрати във връзка с изпълнението ѝ (на военната служба).

Военните прокуратури не са ведомствени, а са неразделна част от съдебната власт на Република България. Този извод е намерил законова опора в чл.136, ал.5 от ЗСВ, където изрично е посочено, че военните прокурори и следователи, при изпълнение на длъжността си, са независими от военните органи.

Компетентността на военните прокуратури е „с оглед субекта на престъплението“ и следва подсъдността на военните съдилища, уредена в чл. 396 НПК. При тази специфична родова подсъдност, делата за всички престъпления от НК, извършени от лицата, изрично посочени в тази разпоредба се разглеждат като първа инстанция от Окръжен военен съд, а съгласно чл. 397 НПК, като въззивна инстанция е определен Военно-апелативния съд и като касационна – Върховния касационен съд (ВКС).

През последните години компетентността на военните прокуратури бе няколкократно ограничавана от законодателя. Тъй като тя е „с оглед субекта на престъплението“, извеждането на държавните служители от МВР, ДАНС и главните дирекции „Охрана“ и „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието от правомощията на военните магистрати да провеждат разследвания срещу тях, доведе до намаляване на натовареността във всички звена. Това от своя страна обуслови и оптимизирането на щатните бройки по следния начин:

- Свободните щатни бройки постепенно бяха пренасочвани от ВСС към граждански прокуратури, които имаха необходимост от такива.

- Освободените щатни бройки от военни прокурори и военни следователи, след като бяха преназначавани чрез конкурс от ВСС в други звена на съдебната власт, бяха дадени от кадровия орган на съдебната власт на други подразделения на Прокуратура на Република България и Националната следствена служба

- В края на 2011 год. общо 19 военни прокурори и следователи (11 прокурори и 8 следователи) бяха преназначени на основание чл.194 от ЗСВ в други цивилни звена от Прокуратурата на Република България и Националната следствена служба.

Така, от общо 115 военни прокурори и военни следователи към 2007 год., броят на военните магистрати за целия Военно-апелативен район към 01.01.2013 год. бе редуциран до общо 80 бр., от които 39 прокурори (в т.ч. и прокурорите от ВоАП) и 41 следователи.

С решение по протокол № 6/06.02.2014 год. ВСС постанови закриване на военните съдилища и военните прокуратури в гр. Плевен и в гр. Варна, считано от 01.04.2014 год. и определи границите на новите съдебни райони на оставащите окръжни военни съдилища – гр. София, гр. Пловдив, гр. Сливен и районите на компетентност на съответните им военно - окръжни прокуратури. Закрити бяха и военно-следствените участъци /ВСУ/ в гр. Хасково, гр. Шумен, гр. Враца и в гр. Ямбол. Със същия акт, кадровият орган на съдебната власт обособи структура на военно-следствени участъци към военноокръжните прокуратури, както следва:

- ВСУ – Плевен и ВСУ – Велико Търново – към Военноокръжна прокуратура – София;
- ВСУ – Стара Загора към Военноокръжна прокуратура – Пловдив;
- ВСУ – Варна и ВСУ – Бургас към Военноокръжна прокуратура – Сливен.

Основните фактори, налагащи предприемането на подобен подход бяха следните:

- Намалелият брой на категорията лица по чл. 396 НПК, особено на територията на компетентност на ВОП – Плевен и ВОП – Варна.

- Рязко занижения брой на образуваните досъдебни и съдебни производства в тези две прокуратури и съдилища към края на 2013 г..

- Съкращаване на значителен брой военни формирования в териториите на компетентност на ВОП – Плевен и ВОП – Варна и дислоцирането на други подразделения от тези райони към районите на компетентност на останалите военно - окръжни прокуратури.

В резултат на тази реформа, на територията на Република България, като представители на държавното обвинение останаха 1 (една) Военно-апелативна прокуратура и 3 (три) военно - окръжни прокуратури.

След закриването на двете военно-окръжни прокуратури и четирите военно-следствени участъка, броят на военните прокурори и военни следователи за целия

военно-апелативен район бе редуциран до 59 /петдесет и девет/, от които 8 /осем/ военни прокурори във ВоАП; 27 /двадесет и седем/ прокурори във всички ВОП и 24 /двадесет и четири/ военни следователи във всички ВОП.

Броят на съдебните служители от 252 /двеста петдесет и двама/ към 01.01.2014 г., в момента е 175 /сто седемдесет и пет/ за целия военно-апелативен район /ВоАП и ВОП/.

1. ТЕРИТОРИАЛНИ РАЙОНИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ НА ВОЕННИТЕ ПРОКУРАТУРИ

На територията на Република България към настоящия момент са разположени една Военно-апелативна и три военноокръжни прокуратури. В състава на военноокръжните прокуратури са включени и военни следователи. Към някои първоинстанционни военни прокуратури са обособени военно-следствени участъци, извън седалищата им.

1.1. Военно-апелативна прокуратура:

Седалището ѝ се намира в гр. София на ул. „Съборна” № 7. Съставът на Военно-апелативна прокуратура включва осем прокурори, от които един административен ръководител; трима заместници на административния ръководител и четири прокурори.

Районът на компетентност на Военно-апелативна прокуратура обхваща цялата територия на Република България. Тя е единствената въззивна военна прокуратура и съгласно чл.142, ал. 2 ЗСВ контролира работата на прокурорите в непосредствено по-ниските по степен прокуратури (военни).

Във въззивната военна прокуратура работят 22 (двадесет и двама) съдебни служители, чийто щат е утвърден с решение на Висшия съдебен съвет по Протокол № 30/03.07.2014 г.

1.2. Военноокръжни прокуратури:

Софийска военноокръжна прокуратура

Седалището ѝ се намира в гр. София на ул. „Позитано” № 24А, като се ползва и част от сградата, находяща се на ул. „Майор Векилски” № 4. Към настоящия момент съставът на ВОП – София се състои от:

- военни прокурори – 14 /четирнадесет/ щатни бройки, от които 1 /един/ административен ръководител, 2/двама/ заместници на административния ръководител и 11 /единадесет/ редови прокурори. От така посочените щатни бройки, 4 са незаети, а един магистрат е временно отстранен от длъжност на основание чл.230, ал.1 ЗСВ.

- военни следователи – 13 /тринадесет/ щатни бройки – всички заети.

Магистратите от ВОП – София изпълняват служебните си задължения в гр. София и в новосъздадените с решение на ВСС, Военно – следствени участъци в гр. Плевен и гр. Велико Търново.

Териториалната компетентност на ВОП – София се разпростира на териториите на административните области София – град, София – област, Перник, Кюстендил, Благоевград, Видин, Монтана, Враца, Плевен, Ловеч, Велико Търново и Габрово.

В района на компетентност на ВОП-София са разположени множество военни формирования и освободени войскови райони, Министерство на отбраната, Щаб на отбраната и структури на подчинение на министъра на отбраната, сред които служба „Военна информация“, служба „Военна полиция“, Комендантство - МО, ИА „Военни клубове и военно-почивно дело“, Институт по отбрана, Военномедицинска академия, Военна академия „Г.С.Раковски“, „Национален военно - исторически музей“ и други структури, създадени със закон или с акт на Министерския съвет, както и Национална служба за охрана при Президента на Република България и Националната разузнавателна служба.

Към тях следва да бъдат прибавени и тези подразделения, за които до 01.04.2014 г. разследвания провеждаха военните прокурори от закритата Плевенска военно – окръжна прокуратура.

В тази връзка следва да се подчертае, че компетентността на ВОП – София обхваща разследвания по най-обществено значимите производства в отбранителния сектор и делата с най-голяма правна и фактическа сложност.

Дейността на военните прокурори и военните следователи се подпомага от 47 /четиридесет и седем/ съдебни служители, чийто щат е утвърден с решение на Висшия съдебен съвет по Протокол № 30/03.07.2014 г.

Пловдивска военноокръжна прокуратура

Седалището ѝ се намира в гр. Пловдив, ул. „Г.М. Димитров“ № 28. В рамките на прокуратурата е обособен 1/един/ военно-следствени участък (ВСУ) – гр. Стара Загора.

По щат, съставът на ВОП – Пловдив се състои общо от 13 магистрати: 7 /седем/ прокурори, от които 1 /един/ административен ръководител и 1 /един/ заместник - административен ръководител; и 6 /шест/ следователи.

Към момента е вакантна щатната бройка за административен ръководител, за която е обявен конкурс от ВСС.

Териториалната компетентност обхваща териториите на административните области – Пловдив, Смолян, Пазарджик, Хасково, Кърджали, Стара Загора. В съдебния район на Пловдивския военен съд са съсредоточени най – многобройните бойни сили от Българската армия. Освен това под териториалната компетентност на ВОП - Пловдив попадат Опорни свързочни възли; Военна болница; военни санаториуми; военно-почивни бази; Военни окръжия с областни военни отдели; военни клубове, подразделения на „Военна инфраструктура“ и освободени войскови райони.

Дейността на военните прокурори и военните следователи се подпомага от 23 /двадесет и три/ съдебни служители, чийто щат е утвърден с решение на Висшия съдебен съвет по Протокол № 30/03.07.2014 г.

Сливенска военноокръжна прокуратура

Седалището ѝ се намира в гр. Сливен.

В рамките на прокуратурата с решение по протокол №6/06.02.2014 г. на ВСС са обособени два военно-следствени участъка (ВСУ) – гр. Варна и гр. Бургас.

По щат, съставът на ВОП – Сливен се състои общо от 11/единадесет/ магистрати: 6 /шест/ прокурори, от които 1 административен ръководител и 1 заместник административен ръководител; и 5 /пет/ следователи.

Всички щатни бройки за военни прокурори и военни следователи са заети.

Районът на компетентност включва административните области – Сливен, Бургас, Ямбол, Варна, Добрич, Силистра, Русе, Разград, Търговище и Шумен. Територията, на която ВОП – Сливен е оправомощена по закон да провежда разследвания, е обширна. На нея са разположени много военни поделения и освободени войскови райони, включително и тези, за които до 01.04.2014 г. досъдебни производства провеждаха военните прокурори от закритата Варненска военно – окръжна прокуратура.

Дислоцирани са формирования на всички видове въоръжени сили (ВВС, ВМС и Сухопътни), както и два учебни полигона – Ново село и Шабла, в които по време на учения могат да пребивават няколко военни подразделения за продължителен период от време. Има и военни почивни домове, в които сезонно могат да пребивават допълнително военнослужещи и цивилни служители.

Дейността на военните прокурори и военните следователи се подпомага от 24 /двадесет и четири/ съдебни служители, чиито щат е утвърден с решение на Висшия съдебен съвет по Протокол № 30/03.07.2014 г.

2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТА В ПРОКУРАТУРИТЕ

Дейността на Военно-апелативна прокуратура и военно-окръжните прокуратури се основава на Конституцията на Република България, Наказателно – процесуалния кодекс, Закона за съдебната власт, Закона за отбраната и въоръжените сили, актовете на Висшия съдебен съвет, указанията на Главния прокурор и на ВКП.

2.1. Във ВоАП в административно – организационен аспект административният ръководител се подпомага от трима заместници. В състава й по щат работят още 5 /пет/ прокурори.

На заместниците на административния ръководител е възложено да оказват методическа помощ и надзор на военно – окръжните прокуратури в страната в организационно отношение. Всеки от тях е определен за отговорник на една от първоинстанционните прокуратури, като му е указано да следи броя и движението на образуваните преписки и досъдебни производства, изготвените обвинителни актове, предложенията по чл.375 НПК, сключените и одобрени споразумения, постановленията за спиране и прекратяване на наказателни производства, осъдителни и оправдателни съдебни актове и такива, с които делото се връща за допълнително разследване. На базата на непосредствените си впечатления заместниците информират военноапелативния прокурор за състоянието на съответната ВОП, за методите и стила на работа и при нужда предлагат конкретни мерки за подобряването им.

Постъпващите материали във ВоАП се разпределят чрез предоставения от ВСС програмен продукт за случайно разпределение "LAW CHOICE". За целта със заповед на административния ръководител са създадени групи, като преписките се разпределят по следния начин:

- **Надзор по досъдебното производство** – инстанционен контрол над постановленията за отказ да се образува досъдебно производство /чл.213, ал.1 от НПК/, над текущи произнасяния на първоинстанционните военни прокуратури по време на разследвания /чл.200 от НПК/, по отводи и самоотводи /чл.47, ал.4 НПК/, по искания за удължаване срока за разследване /чл.234, ал.3, изр.последно от НПК/, при служебен контрол над постановленията за прекратяване на наказателно производство /чл. 243, ал.9 НПК/, при извършване на проверки от въззивен прокурор на основание чл.143, ал.2 ЗСВ и при извършване на процесуални действия на основание чл.46, ал.3 НПК;

- **Преписки по наказателно – съдебния надзор** – участия в съдебни заседания , изготвяне на протести;

- **Преписки на звеното за приоритетна работа по дела, водени за корупционни престъпления** – създадено в изпълнение на заповед №ЛС – 728/2014 г. на главения прокурор. Самото наименование подсказва, че в тази група са обособени досъдебните производства, свързани с крупни злоупотреби в армията, свързани с провеждане на обществени поръчки, доставки на горива и имущество, подкупи, давани или получавани за участие в задгранични мисии и за кариерно израстване в службата, и др.

- **Преписки контролно звено „Инспекторат“**- Звеното е създадено със заповед на административния ръководител на ВоАП № 102/14.06.2007 г. в изпълнение на т.3 от Плана за действие за изпълнение на стратегията за развитие на ПРБ от 2007 г., с цел постигане на по – ефективен вътрешно – административен контрол върху дейността на военно – окръжните прокуратури. Определени са конкретни прокурори, които извършват проверки по сигнали за дисциплинарни нарушения на военни прокурори и следователи и подпомагат дейността на сектор №2 „Инспекторат“ към отдел „Административен“ при ВКП. При разследванията срещу военни магистрати, делата се разпределят между прокурорите от това звено, на случаен принцип, определящ ги за надзорни.

В групите „Преписки по надзор над досъдебното производство“ и „Преписки по наказателно - съдебния надзор“ са включени всички 8 /осем/ прокурори от ВоАП с ниво на натовареност 100%, а в останалите две са определени конкретни магистрати /по всяка една/ и постъпващите материали се разпределят само между тях.

Деловодната работа е съобразена с изискванията на Инструкцията за деловодната дейност и документооборота в ПРБ и Правилника за администрацията на ПРБ.

Въведени са дневници /входящ, изходящ, за наказателно – съдебен надзор/, регистри /за дела, взети на „специален надзор“; за преписки и досъдебни производства, свързани с организирана престъпност и корупция; за делата, по които е искано удължаване на срока; за заявленията за достъп до обществена информация;

за дисциплинарните производства и предприетите по чл. 327 от ЗСВ мерки срещу магистрати от военноапелативния район/. Освен това са въведени и допълнителни книги, които също са необходими за нормалното функциониране на институцията – докладна/за разпределение на доклада/, разносна/за външна поща/, касова и инвентарна.

В Регистратурата за класифицирана информация има създадени регистри, определени в номенклатурен списък, изготвен от служителя по сигурността на информацията, съгласно чл. 74 от Правилника за приложение на закона за защита на класифицираната информация /ППЗЗКИ/.

2.2. По аналогичен начин е уредена и дейността на военно - окръжните прокуратури в страната, със съответните специфики, произлизащи от правомощията им на първоинстанционно ниво. Преписките и делата се разпределят на принципа на случайно разпределение, като са създадени групи по надзори и подгрупи за определени престъпления от особената част на Наказателния кодекс.

Във ВСУ прокурорите разследват дела и решават преписки за деяния, осъществени на територията на областта където е местоработата им, без да се използва програмният продукт "LAW CHOICE". При изоставане от натовареността на останалите магистрати от съответната ВОП, те се включват в системата за случайно разпределение и им се възлагат дела за престъпления, извършени на цялата територията на компетентност на съответната първоинстанционна прокуратура.

Администрацията се грижи за документооборота, като за въвеждане на данните по всички регистри, дневници и книги са определени отговорници, работещи под непосредствения контрол на съдебните администратори и административните секретари.

Материално – техническата база и финансовата осигуреност на военните прокуратури, на настоящия етап дават възможност за обезпечаване на нормалното им функциониране. Седалищата и ВСУ разполагат със служебни автомобили. Осигурени са работни места със съответното техническо оборудване и канцеларски материали.

3. ФАКТОРИ, ОПРЕДЕЛЯЩИ ПРЕДМЕТА НА РАЗСЛЕДВАНЕ

От началото на 2009 г. (след извеждане от подсъдността на военните съдилища на служителите от МВР, ДАНС и Главните дирекции „Охрана“ и „Изпълнение на наказанията“ към Министерство на правосъдието) работата на военните прокуратури се съсредоточи основно върху престъпленията, извършени от военнослужещи от Министерството на отбраната и други ведомства (НСО и НРС), както и от гражданските лица в системата на тези учреждения, работещи като държавни служители и по трудово правоотношение, при или по повод изпълнение на служебните задължения.

Във военните прокуратури се провеждат разследвания по всички текстове от Наказателния кодекс, като преимуществено досъдебни производства се образуват за длъжностни престъпления (присвоявания, безстопанственост, сключване на неизгодни сделки, обсебване, общи длъжностни престъпления) и за такива по Глава XIII от НК (престъпления против подчинеността и военната чест, против караулната и патрулната служба, отклонение от военна служба). Условието, предопределящи спецификата на предмета на делата са комплексни и са обусловени от оптимизирането на личния състав на Българската армия от една страна (с което се намалява броят на разследванията) и модернизиране на Българската армия за сметка на оптимизацията, от друга (налагащо влагането на огромни парични средства, което от своя страна е предпоставка за евентуални крупни злоупотреби). Основните фактори, определящи естеството на разследванията, могат да се групират по следния начин:

3.1. Провеждане на обществени поръчки за модернизиране и материално осигуряване на Българската армия

При тях се наблюдават случаи на нарушаване на процедурите, в които се предпочитат определен кръг от фирми, с които се сключват договори, като изпълнители. Много пъти е било констатирано, че за да се избегне състезателното начало по реда на Закона за обществените поръчки / ЗОП /, се прилагат правилата на Наредбата за специални обществени поръчки, когато предметът задължава възложителя да проведе процедура по закона.

В не малко от случаите, когато задължително следва да се внесе банкова гаранция от изпълнителя, като условие за влизане в сила и действие на договора, такава не се внася или пък в следствие незаконосъобразно се освобождава, което при неизпълнение от страна на фирмата- изпълнител, лишава Министерството на отбраната от възможността да бъде обезщетено.

В тази връзка в процеса на провеждане на процедурите се извършват и документи престъпления, като подписване на протоколи от един член на комисията вместо друг, подмяна на оферти и т.н.

Субекти на тези престъпления са лица, заемащи ръководни длъжности във военното министерство и останалите ведомства, както и държавни служители от дирекциите при Министерството на отбраната („Инфраструктура на отбраната“; „Инвестиции в отбраната“; „Логистика“; Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно – почивно дело“).

3.2. Проблеми с освободените войскови райони

В резултат на реструктурирането и оптимизирането на състава на Българската армия, в Република България останаха терени на бивши военни поделения, собственост на МО, без личен състав. Някои от тях бяха отчуждени в полза на физически или други юридически лица, но повечето към настоящия момент се стопанисват от Министерството на отбраната. Това наложи военното ведомство да сключи договори за охрана с търговски дружества, които да обезпечат защита на сградния фонд и останалата инфраструктура на тези райони.

В тази връзка са установени множество случаи на безстопанственост и присвоявания от страна на военни длъжностни лица, преди освобождаване на поделението и дислокацията на военната техника и имущество.

Наред с това, на Министерството на отбраната е било вменено задължението да контролира начина, по който съответната охранителна фирма изпълнява задълженията си по запазването на материалните средства. В много от случаите контролът не е бил осъществяван добросъвестно, което е създавало предпоставка за разграбване и унищожение на голяма част от инфраструктурата.

Констатирани са случаи, в които при провеждане на процедурата за възлагане на охраната, кандидатстват едни и същи фирми, които печелят търговете на няколко обекта, класирайки се от първо до трето място, така, че да не остане войсков район, който да не бъде възложен на един от така кандидатствалите участници.

Договори със същия предмет са сключвани и с търговски дружества, които са получавали възнаграждение за повече лица, които трябва да осъществяват охранителната дейност, а реално работниците са им били значително по-малко и не са могли да изпълняват задълженията си в пълен обем, съгласно договора.

3.3. Престъпления, свързани с изпълнението на военната служба

Изпълнението на военната служба е пряко свързано с охраната на националната сигурност на Република България. Тя е дълг и отговорност, което налага точно спазване на служебните задължения от страна на всеки военнослужещ и всеки работещ в структурите на Министерство на отбраната, Националната разузнавателна служба, Националната служба за охрана.

Военните прокуратури стриктно съблюдават за спазване на войнската дисциплина и войсковия ред, поради което водят успешни наказателни производства за престъпления против подчинеността и военната чест, такива, отнасящи се до изпълнението на караулната и патрулно-постовата служба, което е свързано с охрана на обекти от особено важно държавно и военно значение. Всяко едно отклонение от служебните задължения може да доведе до много тежки последици за националната сигурност, поради което се предприемат активни действия за разследване на подобен вид престъпления.

3.4. Участие на български военнослужещи в задгранични мисии по опазване на мира и стабилността.

Към настоящия момент Република България участва с контингент военнослужещи в състава на Многонационалните сили в Република Афганистан. Там те изпълняват служебните си задължения в реална бойна обстановка и участват във военни действия. Установени са случаи, при които е имало неизпълнение на заповеди от страна на личния състав, неадекватни решения от страна на по-старшите командири, хулигански прояви, което в такава напрегната атмосфера е недопустимо и за което са били образувани наказателни производства по реда на Глава XIII от НК.

В мисията има разследващ полицай от Национална служба „Военна полиция“, който при необходимост, извършва неотложните действия по разследването и сезира Военноокръжна прокуратура – София, която е компетентна да разследва дела за престъпления извършени от военнослужещи в чужбина.

3.5. Престъпления, свързани със съхранението и разходване на имущество и средства в действащите военни формирования.

Типичните деяния, които се извършват от военнослужещите са присвояване, обсебване на войсково имущество – вещеве, гориво-смазочни и строителни материали. Наблюдават се случаи на допусната безстопанственост от страна на материално отговорните лица по места, които в повечето случаи не са в големи размери. Обикновено тези деяния са съпроводени и със съставяне или използване на неистински документи и такива с невярно съдържание.

В последните години е работено и по голям брой документни измами, извършени от военнослужещи. За да получат без правно основание значителни суми на основание, че живеят на свободен наем, пътуват от едно населено място до друго, където е местоработата им; при преместването им от един гарнизон в друг (средства, които им се полагат по закон, но каквито реално не са разходвали), те са използвали неистински документи и удостоверителни знаци (разписки от договори за наем, докладни записки, фактури, билети за автотранспорт).

III. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ НА ВОЕННО – АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА И ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ

През сто и двадесет годишната си история, военните прокуратури са утвърдили своя авторитет, като активно работещи звена в правораздавателната система на страната ни. Преминали през много трансформации, те и до сега доказват, че са стройно организирани структури и основават дейността си въз основа на закона и вътрешното убеждение.

1. Няма да бъде пресилено да отбележа, че проверките и досъдебните производства се провеждат в максимално бързи срокове, при много добро взаимодействие между прокурори и разследващи органи.

Във военните прокуратури работят прокурори и следователи с дългогодишен стаж и много добра професионална компетентност. Допълнителен фактор за високата степен на дисциплинираност при изпълнение на непосредствените служебни задължения е и обстоятелството, че те са на военна служба. Това способства да се реагира организирано и адекватно при извършване на неотложни действия по разследването и други процесуални действия.

Доказателство за полезността на въведени първо във военното правораздаване практики е фактът, че значителен брой от тях са намерили приложение в организацията на работата на държавното обвинение. Като пример могат да бъдат

посочени делата, които се вземат на „специален надзор“. Регистър за такива дела бе въведен от бившата Прокуратура на въоръжените сили в системата на военно – окръжните прокуратури /с наименование „ Дела на специален отчет“/ и по - късно бе въведен от висшето ръководство на ПРБ за цялата прокуратура, като практика с безспорно доказан ефект.

Друг пример за успешна практика се намира в законодателната промяна, по силата на която следствените органи се вляха в редовете на държавното обвинение през 2009 г. До тогава този модел съществуваше само при военно – правораздавателните органи.

Тези обстоятелства доказват, че военната прокуратура е една работеща и ефективна структура, необходима на българското правораздаване.

2. Следва обаче да се отбележи, че от началото на 2009 г., работата на военните прокурори и военни следователи намаля. Този спад в натовареността се дължи на комплекс от причини:

- Извеждането на държавните служители от МВР, ДАНС и главните дирекции „Охрана“ и „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието от подсъдността на военните съдилища;

- Оптимизиране на състава на Българската армия;

- Намаляване на броя на военните прокурори и военните следователи, в резултат на извършеното реструктуриране на военните прокуратури и военните съдилища в началото на месец април тази година и оптимизацията на личния състав, извършена в края на 2011 г. от ВСС;

- Увеличение на районите на компетентност на ВОП – София и ВОП – Сливен, след закриването, съответно на ВОП – Плевен и ВОП – Варна;

- Текучеството на оперативни работници и военно – разследващи полицаи в Служба „Военна полиция“ и регионалните ѝ подразделения, което съществено затруднява взаимодействието при подаване на данни и събирането на доказателства.

Отчитайки тези фактори, през настоящата година обемът на работа във военните прокуратури бележи спад в сравнение с предходни. Отбелязвам тази констатация, като искам да подчертая, че в съдебната система е формирана съвсем нова структура на военните прокуратури. За това сравнението на данни с предишни години, когато те са били с две повече и с по – многочислен състав от магистрати, не би било съвсем обективно. Най – достоверно изражение на обема на работа и натовареността на прокурорите и следователите би се оформило едва след година, ако магистратите и структурата на институциите останат в същия състав, със запълнен щат.

Поради тези причини ще изложа накратко някои основни данни от дейността на ВоАП и трите военно – окръжни прокуратури за деветмесечието на 2014 г. и ще ги съпоставя с данните от деветмесечието на 2013 г.:

2.1. Във ВоАП се наблюдава относително запазена натовареност, със съвсем леко изразен спад: през деветмесечието на 2013 г. въззивните прокурори са наблюдавали общо 983 преписки по следствения надзор и са решили 964 бр., като към 01.01.2014 г. наблюдаваните преписки са били 929 бр., а приключените 910 бр.

Така един магистрат средно е наблюдавал по 123 преписки и се е произнесъл по 120 от тях през деветмесечието на 2013 г. и съответно е наблюдавал 116 бр. и се е произнесъл по 114 бр. преписки през деветмесечието на настоящата година.

Сравними за същия период, участията по въззивни производства изглеждат по следния начин:

През деветмесечието на 2013 г. прокурорите от ВоАП са участвали в 82 съдебни заседания по 82 дела, а за същия период на 2014 г. в 53 съдебни заседания по 49 дела.

Подадените касационни протести през предходния деветмесечен период са общо 6 бр., от които 1 е неуважен, а 5 са били неразгледани, а за същия период през 2014 г. общият им брой е също 6, от които 2 бр. са уважени, 2 бр. са неуважени и 2 бр. са неразгледани.

2.2. Във военно – окръжните прокуратури се наблюдава по – ясно изразен спад на обема на работата:

- наблюдаваните преписки за деветте месеца на миналата година са общо 2649 бр., а решенията са 2527. През същия период през 2014 г., проверките са съответно 2365 и са налице общо 2148 произнасяния.

- За времето от 01.01.2013 г. до 31.10.2013 г. е работено общо по 870 досъдебни производства, докато, към 31.10.2014 г., броят им е 455.

- Прекратените дела за предходния период са 218 бр., а за настоящия – общо – 135 бр.

- Внесените в съда досъдебни производства са били 349 бр /от тях с ОА -126 бр.: Споразумения – 24 бр. и предложения по чл. 375 от НПК – 199 бр./ към 31.10.2013 г., докато през деветте месеца на 2014 г. , са били 100 бр./ с ОА – 44 бр. споразумения 11 бр. и предложения по чл. 375 от НПК – 45 бр./.

- Участието на прокурорите в съдебната фаза е в общо 521 заседания по 440 дела през деветмесечието на 2013 г. и в 274 заседания по 143 дела за същия период на настоящата година.

- Подадените въззивни протести през деветмесечието на 2013 г. са общо 26 бр., от които уважените са 3 бр., неуважените са 13 бр., а останалите са били неразгледани. За същия период на настоящата година общият им брой е 15, от които 10 са неуважени, а 5 са неразгледани.

В резултат на намалелият брой внесени прокурорски актове е намалял и броят на осъдителните и санкционни решения. За деветмесечието на предходния период военните съдилища са постановили общо 278 такива решения, а към 31.10.2014 г. те са 88 бр.

Оправдателните присъди и решения за предходния период са общо 14 бр., а към 31.10.2014 г. са общо 10 бр.

През деветте месеца на 2013 г. първоинстанционните военни съдилища в страната са върнали общо 17 досъдебни производства на прокурора за дълъгнително разследване, а през настоящия отчетен период върнатите дела са 20 бр.

Горепосочените цифри показват обективното състояние на военните прокуратури и натовареността на Военноапелативния район. Картината налага анализ на причините, способствали спада и занижения ритъм на работата, както и на основните проблеми, които ги съпътстват:

- **През настоящата година първоинстанционните прокуратури работят в оптимизиран вид – с намален състав и структури, а две от тях са с увеличени райони на компетентност /София и Сливен/.**

След приемане на решение по протокол №6/06.02.2014 год. от ВСС, ВОП – Варна и ВОП – Плевен сведоха работния си ритъм до минимум и започнаха постепенно да се готвят за сдаване на преписките, делата, архива и имуществото си на прокуратурите - бъдещи правоприменици. Този процес забави типичната дейност и на приемащите ВОП, доколкото е свързан с назначаване на комисии за приемане, описване и заприходяване на имущество и документи, което отнема време.

- **Решението на ВСС за поставяне под мониторинг работата на военните съдии, прокурори и следователи до 01.04.2015 г. бе възприето от личния състав като послание за продължаване на процеса на оптимизация и повлия демотивиращо в чисто психологически план на магистратите при провеждане на проверките и при извършване на действията по разследването.**

В тази връзка не са малко случаите, при които се наблюдават просто едни рутинни действия при събиране и анализ на доказателствения материал, без наличие на проактивен подход.

- **Рязко изразеният спад в работата на ВОП – Пловдив.**

В района на компетентност на тази първоинстанционна прокуратура са дислоцирани най – многочислените подразделения на Българската армия.

За миналата 2013 г. броят на решените преписки и дела, на внесените в съда актове и постановените присъди и решения, съставлява половината от приключените за целия военно – апелативен район. Неоправдано е, при непроменен състав, към настоящото деветмесечие да бъдат наблюдавани 136 досъдебни производства, при 468 бр. за предходното и 368 преписки към 31.10.2014 г., при 1082бр. към същата дата на 2013 г.

Тук е момента да бъде отбелязано, че от близо половин година, ВОП – Пловдив е без административен ръководител. Определянето на магистрат, който изпълнява функциите на такъв, не му дава възможност да разгърне в цялост управленските си качества, за да наложи стил на работа, с който да постигне добри резултати в дългосрочен план.

- **Трудната адаптация на назначените военни прокурори и следователи в новосъздадените ВСУ, на мястото на закритите военно – окръжни прокуратури в градовете - Плевен и Варна, към криминогенната обстановка в районите на компетентност на ВОП – София и ВОП – Сливен.**

Във военно – следствените участъци бяха назначени по един прокурор, един следовател и по двама съдебни служители. Следва да бъде отбелязано, че тези колеги останаха да работят в големи областни градове, където се намираха седалищата на

военно-окръжни прокуратури, с утвърден щат от магистрати и администрация и изградени връзки за взаимодействие с институциите, при стриктно разпределение на функциите. С преназначаването им, съответно в състава на ВОП – София и ВОП – Сливен, възникнаха определени затруднения, породени от отдалечеността на участъка от седалището на прокуратурата – правоприемник и на съответния съд, свързани с исканията за извършване на неотложни действия по разследване/претърсване, изземване, обиск на лица/, както и за провеждане на разпити на свидетели и обвиняеми пред съответните съдилища.

Във ВСУ – Велико Търново при ВОП – София беше назначен само един военен следовател. Липсата на щат за военен прокурор в област, в която се намира Националният военен университет и други подразделения на МО, пречат за работата по много проверки и разследвания, предвид компетентността на следствието.

▪ **Намалелият брой сигнали и данни, подавани от регионалните служби „Военна полиция“ до първоинстанционните прокуратури.**

През настоящото деветмесечие се наблюдава занижена активност от страна на оперативния състав на Военната полиция“. Този факт бе отчетен и на оперативно съвещание на 09.10.2014 г. между ръководствата на ВоАП и на Служба „Военна полиция“ – МО, на което присъстваха също административните ръководители на военно – окръжните прокуратури и началниците на регионалните служби.

Подаването на достоверна оперативна информация е една от основните предпоставки за своевременно започване и извършване на проверки, в рамките на които се събират данни за извършено престъпление и които в повечето случаи приключват с постановление за образуване на досъдебно производство или разследването започва на основание чл.212, ал.2 НПК с първото процесуално действие.

▪ **Върнатите досъдебни производства от първоинстанционните военни съдилища на прокурора.**

От внесените 100 прокурорски акта в съда, връщането на 20 дела за допълнително разследване през настоящото деветмесечие е факт, който освен намаляване на обема, показва и понижаване на качеството на работата. Почти 2/3 от тези производства /12 бр./ са върнати на ВОП – София. Вярно е, че във ВОП – София се разглеждат най – много дела с фактическа и правна сложност, предвид спецификата на района на компетентност, но от друга страна намаляването на натовареността, предполага по – качествено разследване и обосновани процесуални актове.

Причините могат да бъдат потърсени в действията на разследващите органи и актовете на наблюдаващите прокурори, довели до допуснати процесуални нарушения, изразяващи се най – често в несъответствие между диспозитив и обстоятелствена част на ОА, непълно и неточно формулиране на обвинението, както и такива нарушения, накърняващи правото на защита на обвиняемия и пострадалия.

▪ **Оправдателните присъди и санкционни решения**

При същото количество внесени прокурорски актове в съда, постановените оправдателни присъди за деветмесечието на 2014 г. са общо 10 бр. Прави впечатление, че 8 от тях са постановени от Соф.ВС. Като причини могат да бъдат посочени неправилната преценка на основанията за търсене на наказателна

отговорност(част от делата са били образувани неоснователно и изобщо не е следвало да се внасят в съда); промяна на фактическата обстановка по време на съдебното следствие (изменение на свидетелски показания, събиране на нови доказателства, назначаване на нови експертизи, чиито заключения се различават от тези, дадени на досъдебното производство); различна субективна преценка на събраните доказателства от прокурора и съда.

Горепосочените данни и проблемите, които бяха изложени, налагат сериозен анализ на действителното състояние на ВоАП и военно – окръжните прокуратури и предприемане на мерки за подобряване на работата и натовареността.

IV. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ВОЕННО-АПЕЛТИВНА И ВОЕННО – ОКРЪЖНИТЕ ПРОКУРАТУРИ И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

Съответствието на новата структура на прокуратурите от военноапелативния район на състоянието и структурата на престъпността във въоръжените сили е важна обективна предпоставка за подобряване на дейността. Конституирана по описания по-горе начин, тя преодолява несъответствието между характера и броя на възложените дела, от една страна и кадровата и ресурсна обезпеченост, от друга. По този начин тя се явява сериозна гаранция за повишаване на ефективността в дейността на военните прокуратури и военно – разследващи органи.

Друг решаващ фактор за постигане на набелязаните цели е кадровият потенциал – военните прокурори и следователи имат сериозен професионален опит и висока компетентност. Работата им успешно се подпомага от подготвена и мотивирана администрация.

За постигане на ефективност, която да отговори на призивите на военните прокуратури да бранят от престъпни посегателства обществените отношения, регулиращи областта на сигурността и отбраната и на очакванията на обществото, считам, че следва да бъдат постигнати следните цели:

1. Утвърждаване на Военно-апелативна прокуратура като основно контролно и методическо звено спрямо военно – окръжните прокуратури.

В изпълнение на регламентираните в чл.142, ал.2 ЗСВ правомощия, прокурорите от въззивната военна прокуратура трябва да контролират непрекъснато работата на прокуратурите от долустоящите инстанционни звена и при необходимост да оказват методическа помощ по конкретни разследвания и проверки. Въведеното със заповед № ЛС-729/18.03.2014 г. на главния прокурор Указание за специален надзор създава условия за ефективна методическа и организационна помощ по конкретни наказателни производства. Допълнителни ресурси за подобряване на работата по преписките и делата следва да се търсят при следните форми на контрол:

1.1. Инстанционния – предвиден е в НПК и ЗСВ и е задължителен при сезиране на въззивната прокуратура в предвидените от закона случаи /произнасяне по постановления за отказ да се образува ДП, по направени отводи и самоотводи, по обжалвани постановления в хода на разследването /чл. 200 НПК/.

1.2. Текущия – тази форма на контрол следва да бъде водеща в дейността на горестоящите военни прокурори. По този начин ще се гарантира пълнотата и обективността на разследването и ще се минимизира възможността от допускане на процесуални нарушения и внасяне на необосновани прокурорски актове в съда. Способите за постигането му са следните:

- Участие на въззивния прокурор в планиране на разследванията (особено по дела с висок обществен интерес, взетите на „Специален надзор“ и тези с фактическа и правна сложност)

- Проверка на събрания доказателствен материал по време на досъдебното производство и даване на писмени указания за събиране на нови доказателства и по отношение на правната квалификация на деянието

- Определяне на по – нататъшния ход на разследването, при произнасяния за удължаване на срока на основание чл. 234 ал. 3 НПК

- Съвместни срещи с първоинстанционния прокурор и разследващия орган за обсъждане на възникнали проблеми в хода на досъдебното производство

- Постоянни проверки в електронния регистър за сročността на разследване.

2. Активизиране и подобряване на контролно-ревизионната дейност

Контролно-ревизионна дейност на ВоАП по отношение цялостната работа на военно – окръжните прокуратури е важен способ за констатиране и преодоляване на проблеми в прокурорската работа. Резултатите от тематичните и цялостните ревизии са основа, върху която ръководството на ВоАП може да вземе обосновани и адекватни управленски решения. Допълнителен фактор е предприемането на действия по упражняване на служебен контрол над постановените първоинстанционни процесуални актове за отмяната им, ако са налице основанията за това /правомоция по чл. 243 ал. 9 НПК, чл. 46 ал. 3 НПК и чл. 143 ал. 2 ЗСВ/.

3. Създаване на организация за оптимално разгръщане на способностите на военно – окръжните прокуратури в борбата с престъпността, съобразно новоутвърдената им структура и специалната им компетентност.

За пълното разгръщане на способностите на прокурорите и следователите от военно – окръжните прокуратури в новите условия е целесъобразно да се предприемат действия по организация на работата, която да е съобразена с правомощията на първоинстанционните звена на местно ниво и със спецификите на районите на компетентност, а именно:

- Активно участие на първоинстанционния прокурор още по време на извършване на проверките при събиране на данни за евентуално извършено престъпление от общ характер, без пасивно да изчаква резултатите от проверяващия орган, комуто ги е възложил.

- Ангажиране на ресурса от военни следователи, на които да се възлагат проверки за тежки престъпления, особено при наличие на данни, че в тях участват

офицери или лица, заемащи отговорно служебно положение в йерархията на Министерство на отбраната.

- Образуване на досъдебни производства само при наличието на данни, които са „достатъчно“ по смисъла на чл.211 от НПК, от които може да се направи основателно предположение, че деянието е осъществено

- Перманентен контрол на наблюдаващия прокурор над разследващия орган по време на разследването и даване на писмени указания, не само в случаите, когато делото му се докладва по закон / в случаите на чл.219, ал.1 НПК – преди повдигане на обвинение и на чл.226, ал.1 НПК – преди предявяване на разследването/.

- Въвеждане на екипен принцип на работа по дела, взети на специален надзор и такива, засягащи особено значими обществени интереси, като се предвиди възможност да се възлагат на повече от един наблюдаващ прокурор и да се търсят варианти, важните решения да не бъдат вземани след еднолична преценка.

- Тясно взаимодействие с регионалните служби „Военна полиция“ по възложените им разследвания и използване в максимална степен на оперативния им ресурс и информация, която може да доведе до основни насоки при проверките и по време на разследванията.

4. Повишаване на взаимодействието с административните ръководители на военно-окръжните прокуратури

Трябва да бъде запазена удачната форма, посочена по-горе, при която всеки от заместниците на военно-апелативния прокурор отговаря за дейността на една от окръжните прокуратури. Същата може да се доразвие и с провеждането на ежемесечни съвещания, на които да се докладват резултатите по досъдебния надзор (срочност на разследване, трудности които се срещат) и по наказателно-съдебния надзор (върнати дела; оправдателни присъди; процедури по глава XXVI НПК).

5. Намаляване на върнатите от съда дела на прокурор и на оправдателните присъди

В тази връзка, освен стриктното изпълнение на утвърденото от главния прокурор със заповед № ЛС-4133/14 г. Указание за подобряване на работата в ПРБ по наказателно-съдебния надзор, е необходимо да се предприемат и допълнителни вътрешно-организационни мерки. Освен посочените по-горе ежемесечни съвещания, следва периодично да се извършва задълбочен анализ на причините за връщане на делата на прокурора и за произнасянето на оправдателни присъди.

Докладът на отдел „Съдебен“ при ВКП за първото полугодие на настоящата година сочи, че основните причини за връщането на делата на военните прокурори са следните: заради допуснато на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила, довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия или пострадалия (8 бр. или 57 % от всички върнати за този период дела), както и пропуски при изготвянето на обвинителния акт (5 бр. или 37 % от всички върнати за този период дела).

Описаните пороци, когато не са били отстранени, са причина и за постановяване на оправдателни присъди, тъй като заради тях, определени материални, приобщени към делата губят доказателствената си сила.

Обвинението трябва да е доказано по безспорен и категоричен начин. Не бива да се допуска, установени фактически положения в прокурорския акт да не се подкрепят от доказателствата по делото, защото най – честата последица в съдебната фаза на процеса е оправдателна присъда или решение.

Тези пропуски могат да бъдат избегнати при по-прецизна работа на прокурорите, която може да се постигне със задълбочена работа по изготвяне на обвинителните актове и с усилия на въззивната военна прокуратура за обобщаване на съдебната практика на ВКС и военните съдилища, анализ на повтарящите се причини, довели до постановяване на оправдателни съдебни актове и до такива, с които делото е върнато за допълнително разследване.

В тази връзка следва да се предприемат действия по подобряване качеството на протестите / касационни, въззивни и тези, с които се атакуват съдебните актове на съдията – докладчик за връщане на делото на прокурора, на основание чл.249, ал.2 от НПК/, като на ежемесечните анализи се указва на прокурорите обосновано да ги аргументират, с ясно формулирани доводи и искания.

6.Активизиране на работата по приоритетни направления – дела за корупция и организирани престъпни групи /ОПГ/

Следва да продължи изпълнението на създадената със заповед № ЛС-728/18.03.2014 г. организация за приоритетна работа по тези направления. Необходимо е не само коректно да се попълват данните в Единния каталог за корупционни престъпления, а и изпращаните ежемесечно във ВКП доклади по делата за корупция и ОПГ да са по-аналитични и да съдържат предприети мерки и предложения за подобряване на работата.

Тези дела следва да се вземат на специален надзор, да се повиши качеството и бързината на разследването.

7. Изграждане на ефективна система на поощрения и наказания

Като се подхожда с необходимия кредит на доверие на колегите, в същото време следва стриктно да се взисква точно изпълнение на служебните им задължения. При доказани успехи в работата и съществен принос, административният ръководител да предлага за поощрение магистрати и съдебни служители както на ВСС, така и по реда на вътрешната за ПРБ система.

8.Повишаване професионалната подготовка на военните магистрати и администрацията

Намирам за необходимо да се разработи методика за извършване на оценка за нуждите от обучение по проблемни за работата области. След това, да се организират и провеждат съответни обучения, както по конкретна за военното правораздаване тематика, така и езикови и компютърни обучения.

9.Справедлива натовареност на военните магистрати и стриктно спазване на принципа на случайното разпределение

Случайният принцип на разпределение на преписките следва да бъде провеждан в рамките на определените групи и отклоненията от него трябва да са ясно регламентирани, да обслужват рационални цели и да не са резултат от

еднолични решения. При настоящата натовареност на военните прокуратури не съществуват основателни причини, натовареността на административните ръководители и техните заместници по наказателно – съдебния надзор и надзора върху досъдебното производство, да бъде по – ниска, от тази на останалите прокурори в съответната структура.

10. Публичност и отчетност

Поддържане на постоянен и коректен контакт с медиите, особено по важни дела, при стриктно спазване на следствената тайна. Намирам за много добра залегналата в Плана за действие на ПРБ за периода септември 2013 – март 2015 г. мярка за създаване на информационни центрове при апелативните прокуратури.

Публикуването на интернет страницата на апелативната прокуратура на годишните отчети също ще допринесе за популяризиране и подходящо представяне на работата на военните прокуратури.

11. Осигуряване на независимост в работата на военните прокурори и следователи

Решаването на преписки и дела по вътрешно убеждение и съобразно закона е не само конституционно уреден (съгласно чл. 117 ал. 2, изр. 2 от Конституцията „при осъществяване на своите функции съдиите, прокурорите и следователите се подчиняват само на закона“), но и законово уреден принцип (чл. 14 ал. 1 НПК). Тези норми, наред с възможността да се депозира отвод, както и изискването на чл. 143 ал. 3 ЗСВ за задължителност само на писмените указания, сами по себе си създават необходимите гаранции за независимост на военните магистрати.

Съвсем отделен е въпросът, че усещането за независимост в немалка степен е обусловено и от личните качества на магистрата – от чувството му за професионално достойнство, справедливост, принципност и почтеност.

За това считам, че ръководството на прокуратурата трябва да създаде такъв климат за работа, че при всеки направен опит за външно или вътрешно вмешателство, съответният прокурор или следовател да може подходи с доверие и да уведоми за това. Работата по подобни сигнали би имала голяма превантивна и възпираща роля.

Важно е и гражданите да подхождат с такова доверие, поради което намирам, че трябва по подходящ начин да се оповестят механизмите, по които те могат да депозират оплаквания и жалби срещу магистрати. Не е достатъчно в сградите на прокуратурата да са поставени пощенски кутии за сигнали до ВСС, а трябва и да се знае за възможността за сезиране на Инспектората при ВКП и на звеното за противодействие на престъпления, извършени от магистрати, което е на пряко подчинение на главния прокурор.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Настоящата концепция изразява виждането ми за състоянието и тенденциите на развитие на военните прокуратури и военното следствие. Подпомогнат от опита ми през годините, считам че ако заслужа доверието Ви и бъде избран за Административен ръководител на ВоАП, мога да допринеса с конкретни управленски действия за постигане на по – значими резултати от въззивната и военно – окръжните прокуратури, въз основа на предоставените ми от закона правомощия.

19.11.2014 год.
гр. София

С уважение:

/полковник Веселин Стоев/